

Naša uprava

institut alternativa

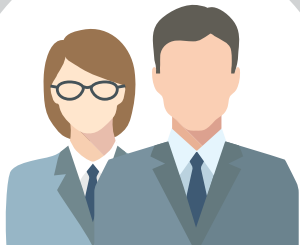
PREDLOG ZAKONODAVNIH IZMJENA

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Predlozi zakonodavnih izmjena nastali su kao rezultat analiza izrađenih u okviru projekta „Civilno društvo za dobru upravu: Da služi i zasluži!“, koji sprovode Institut alternativa, Bonum, Natura, Novi horizont i Centar za istraživačko novinarstvo, a finansiraju Evropska unija u okviru programa podrške razvoju lokalnih organizacija civilnog društva i Balkanski fond za demokratiju (BTD), projekat Njemačkog Maršalovog fonda SAD (GMF). Sadržaj predloga zakonodavnih izmjena predstavlja isključivu odgovornost autora i ni na koji način ne odražavaju stavove donatora.

ZAKON O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA I NAMJEŠTENICIMA

PREDLOG 1:

U členu 3 stav 3 mijenja se i glasi:

“Ovaj zakon primjenjuje se i na zaposlene u javnim agencijama, javnim fondovima i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja.”

Poslije člana 158 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 158a

Posebni propisi kojima su osnovana pravna lica iz člana 3 stav 3 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 120 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

U roku od 90 dana od isteka roka iz stava 1 ovog člana, pravna lica iz člana 3 stav 3 ovog zakona uskladiće svoja unutrašnja akta i izvršiti raspoređivanje zaposlenih, u skladu sa ovim zakonom.”

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 1:

Opseg primjene Zakona o državnim službenicima i namještenicima je nedovoljan za uspostavljanje sistema zasluga u svim institucijama, koje se finansiraju iz državnog budžeta, odnosno organizacije koje vrše javna ovlašćenja na centralnom nivou.

U Crnoj Gori postoje brojne nejasnoće u pogledu uređenja radnih odnosa u raznim agencijama i institucijama, koje osniva država, a koje ne spadaju u domen državne uprave. U monitoring izvještaju o ispunjenosti Evropskih principa javne uprave u Crnoj Gori takođe se napominje da zaposleni u agencijama, primjera radi, za energetiku i za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, nemaju iste uslove kao državni službenici, što je ograničenje opsega Zakona. Dodatno, propisani brojni izuzeci u državnim organima, koji su samo djelimično obuhvaćeni Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, primjera radi, zakonima o vanjskim poslovima, o unutrašnjim poslovima, i o izvršenju i kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

Proširivanje opsega Zakona sa paralelnim unapređenjem ostalih odredaba je zato preduslov uspostavljanja sistema zasluga u zapošljavanju i sveukupno, službeničkim odnosima.

PREDLOG 2:

U članu 46 u stavu 5 poslije riječi: "taj organ" dodaju se riječi: "na početku kalendarske godine, u skladu sa odobrenim kadrovskim planom i radnim mjestima, čije popunjavanje će se vršiti tokom godine".

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 2:

Predloženo centralizovanje izbora nezavisnih stručnih lica na početku godine smanjilo bi birokratizaciju i učinilo proces njihovog izbora transparentnijim. Takođe bi dodatno osnažilo mehanizam kadrovskog planiranja, jer bi se u odnosu na tražene profile i opise radnih mjesta, unaprijed izvršio izbor stručnjaka a njihova raspodjela po postupcima provjere sposobnosti vršila metodom slučajnoj izbora uz oblast rada i obrazovanja (ekspertizu) kao isključivi kriterijum.

PREDLOG 3:

U članu 48 stav 4 mijenja se i glasi:

"Po pravilu se vrši izbor najbolje ocijenjenog kandidata sa liste za izbor. Izuzetno, u slučaju da je više kandidata ostvarilo isti broj bodova tokom provjere sposobnosti, rukovodilac organizacione jedinice, odnosno starješina organa, ima diskreciono pravo da izabere kandidata."

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 3:

Iako je pozitivno rješenje što je donošenje odluke o izboru povjereno rukovodiocima organizacionih jedinica, propisivanjem da se vrši izbor bilo kojeg kandidata sa liste za izbor (koja se sastoji od tri najbolje ocijenjena kandidata), ograničava domete pozitivnog rješenja formalne depolitizacije procesa zapošljavanja. Dodatno, nalazi Instituta alternativa ne idu u prilog zadržavanju diskrecionog prava starješina.

PREDLOG 4:

U članu 51 riječi: „starješina državnog organa“ zamjenjuju se riječima:
„rukovodilac organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjesta“.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 4:

Ovaj član, koji donošenje rješenja o zasnivanju radnog odnosa u ministarstvu "povjerava" starješini državnog organa protivrječan je članu 48, koji propisuje da odluku o izboru službenika u ministarstvu donosi rukovodilac organizacione jedinice iz kategorije visoki rukovodni kadar. Takvo rješenje, osim

što ograničava domete depolitizacije zapošljavanja službenika, suprotno je tzv. principu menadžerske odgovornosti, odnosno delegiranju ovlašćenja za konačno odlučivanje visokom rukovodnom kadru, koji afirmiše i novi Zakon o upravnom postupku.

Smatramo da je nepotrebno praviti razliku između donošenja odluke o izboru i rješenja o zasnivanju radnog odnosa, dok rješenje o rasporedu treba takođe da donose rukovodioci organizacionih jedinica u ministarstvima, odnosno starješine u državnim organima. To treba precizirati u članovima, koji regulišu donošenje odluka o izboru, odnosno raspored službenika.

PREDLOG 5:

U članu 61 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana ne može se ponovo odrediti vršilac dužnosti za isto radno mjesto.“

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 5:

Predlog ne precizira da se vršiocu dužnosti mogu imenovati samo jednom, iako je praksa nametnula potrebu da se ovo pitanje preciznije riješi. Nadležni su "doskočili" rješenju da v.d. stanje može trajati najduže šest mjeseci, time što "obnavljaju" imenovanja vršilaca dužnosti nakon isteka ovog perioda, i zloupotrebljavaju Zakon, pa ove prakse treba spriječiti.

PREDLOG 6:

U članu 84 stav 2 briše se.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 6:

Imajući u vidu da je riječ o licima koja su u mandatu, kratki intervali ocjenjivanja nijesu opravdani, u poređenju sa ostalim kategorijama državnih službenika, a mogu izložiti visoke rukovodioce neprimjerenom pritisku.

PREDLOG 7:

U članu 89 stav 3 zamjenjuje se sa pet novih stavova koji glase:

“Na osnovu potpune i uredne dokumentacije koja je blagovremeno dostavljena, organ za upravljanje kadrovima sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa.

Organ za upravljanje kadrovima vrši bodovanje kandidate sa liste iz stava 3 ovog člana po sljedećim kriterijumima:

- dužina studiranja/školovanja;
- prosječna ocjena u toku studiranja/školovanja;
- opšta kultura i informisanost.

Na osnovu bodovanja kriterijuma iz stava 4 ovog člana, organ za upravljanje kadrovima, u roku od tri dana od dana izvršenog bodovanja, dostavlja starješini državnog organa listu za izbor.

Starješina državnog organa vrši izbor pripravnika na osnovu ukupnog broja dobijenih bodova, na način što obavezno bira prvorangiranog.

Postupak i način bodovanja kriterijuma iz stava 4 ovog člana utvrđuje Vlada.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 7:

Postupak selekcije pripravnika ne smije biti lišen vrednovanja referenci pojedinih kandidata, što je slučaj sa važećim rješenjima iz zakona. Naravno, u vidu treba imati da se radi o licima koja se zapošljavaju radi osposobljavanja za vršenje određenih poslova u državnom organu, pa se i kriterijumi moraju pažljivo odrediti na osnovu te činjenice. Ovdje nema provjere sposobnosti već se boduju kriterijumi prilagođeni prirodi pripravnništva. Iz tog razloga nema potrebe za formiranjem bilo kakvih komisija, jer službenici UZK mogu izvršiti bodovanje svih navedenih kriterijuma. Posebno je značajno obavezati starješine da biraju prvorangirane kandidate sa liste za izbor.

PREDLOG 8:

U članu 95 tačka 16 mijenja se i glasi:

“16) ograničavanje ili uskraćivanje prava državnom službeniku, odnosno namješteniku, garantovanih zakonom;”

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 8:

Važeće rješenje po kojem se pod težom povredom službene dužnosti podrazumijeva samo ograničavanje ili uskraćivanje prava državnom službeniku, odnosno namješteniku da podnese prijavu za krivično djelo protiv službene dužnosti ili krivično djelo ili radnju sa obilježjima korupcije, neopravdano sužava odgovornost rukovodilaca za uskraćivanje prava zaposlenih. Naime, teže povreda službene dužnosti treba da bude šire postavljena, kao ograničavanje ili uskraćivanje zagarantovanih prava bilo kom državnom službeniku, a ne samo prema onima koji podnesu prijavu za krivično djelo protiv službene dužnosti ili krivično djelo ili radnju sa obilježjima korupcije.

PREDLOG 9:

Član 110 mijenja se i glasi:

„Sredstva za rad Disciplinske komisije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.“

PREDLOG 10:

Član 147 mijenja se i glasi:

„Sredstva za rad Komisije za žalbe obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.“

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 9 I 10:

Ostajemo pri ranijim stavovima da ove komisije treba da funkcionišu kao samostalne potrošačke jedinice, kako bi se obezbijedila njihova što veća finansijska i funkcionalna veza.

PREDLOG 11:

U članu 130 stav 1 mijenja se i glasi:

“Kad se zbog izmjene unutrašnje organizacije državnog organa donosi novi ili vrši izmjena postojećeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, raspoređivanje državnih službenika, odnosno namještenika vrši se na radna mjesta za koja je propisan isti nivo kvalifikacije obrazovanja i radno iskustvo u jednakom ili dužem trajanju i za koja ispunjavaju druge propisane uslove.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 11:

Kako bi se spriječio arbitrarni raspored službenika, raspored službenika usljed reorganizacije u Zakonu o državnim službenicima i namještenicima treba regulisati na način da se pod odgovarajućim radnim mjestom, na koje se službenik može rasporediti usljed izmjena pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, smatra radno mjesto za koje je propisan isti stepen stručne spreme i potrebno radno iskustvo u jednakom ili dužem trajanju.

ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

PREDLOG 1:

U članu 38 poslije tačke 29 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

29a) razmatra izvještaj o radu organa koji vrši poslove zaštite imovinsko-pravnih interesa opštine;

29b) razmatra sumarni izvještaj Predsjednika Opštine o internoj reviziji;

29c) razmatra polugodišnji izvještaj o izvršenju budžeta i investicione politike;

29d) prima podatke o prihodima i rashodima budžeta, kao i budžetskom zaduženju, najkasnije kvartalno u roku od 30 dana od dana isteka kvartala;

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 1:

Propisivanjem ovih obaveza, ojačala bi se kontrolna uloga Skupštine Opštine, time što bi se povećao stepen obaveznosti izvještavanja o navedenim stavkama. U okviru javne rasprave, ove sugestije Instituta alternativa su odbačene uz nedovoljno obrazloženje da izvještaj o radu predsjednika opština sadrži i izvještaj o finansijskom poslovanju preduzeća i ustanova, ne ulazeći u kvalitet razmatranja navedenih dokumenata od strane Skupštine, i ne pružajući argument za neprihvatanje sugestija koje se odnose na razmatranje drugih navedenih izvještaja.

Podaci do kojih su partneri Instituta alternativa došli u vezi sa izdacima za sporove protiv opština govore o tome da oni, čak i na nivou manjih opština, mogu iznostiti stotine hiljada eura, pa smatramo da bi, kroz obavezu razmatranja izvještaja o radu organa koji vrši poslove zaštite imovinsko-pravnih interesa opštine, bila ojačana kontrolna uloga skupštine, ali i posredno, izvještavanja o ovoj važnoj oblasti. Takođe, transparentnost rada lokalnih samouprava bila bi povećana.

PREDLOG 2:

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 43a

Radi pribavljanja informacija i stručnih mišljenja o pojedinim pitanjima iz svog djelokruga, kao i o pojedinim pitanjima utvrđivanja i sprovođenja politike i propisa ili drugih aktivnosti predsjednika opštine, organa lokalne uprave i pravnih lica čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, nadležni odbor može pozvati na sjednicu odgovorno lice i od njega tražiti da se izjasni o tim pitanjima (u daljem tekstu: kontrolno saslušanje).

Odluku o kontrolnom saslušanju donosi odbor većinom glasova ukupnog broja članova.

Jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, odbor je dužan da donose odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova odbora, sa jednom temom dnevnog reda. O ovom zahtjevu se odluka donosi konstatacijom.

O odluci za kontrolno saslušanje predsjednik odbora obavještava predsjednika i potpredsjednika Skupštine i, u pisanoj formi, poziva lice za saslušanje i obavještava ga o pitanjima koja su predmet saslušanja i od njega može zahtijevati da svoje mišljenje i stavove dostavi i prethodno u pisanoj formi.

Pozvani ovlašćeni predstavnici organa i pravnih lica dužni su da se odazovu pozivu za kontrolno saslušanje.

Neodazivanje na poziv Skupštine lokalne samouprave predstavlja težu povredu radne obaveze ili osnov za razriješenje.

Poslovníkom Skupštine urediće se način vođenja rasprave i postavljanje pitanja tokom saslušanja, vrijeme trajanja saslušanja i mogućnost učešće drugog odbornika, snimanje toka saslušanja, i način vođenja bilješki kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje saslušanja.

Odbor sačinjava i dostavlja Skupštini izvještaj o kontrolnom saslušanju.

Struktura sadržaja izvještaja utvrđuje se Poslovníkom Skupštine lokalne samouprave.

Skupština opštine razmatra izvještaj sa kontrolnog saslušanja u roku od 30 dana od prijema izvještaja.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 2:

Propisivanjem načina sprovođenja kontrolnih saslušanja od strane Skupštine Opštine bi se dodatno ojačala kontrolna funkcija ovog tijela, koja trenutno nije na zadovoljavajućem nivou. Zakonskim uvođenjem bi se lokalni odbornici ohrabрили za aktivnije korišćenje kontrolnih mehanizama.

PREDLOG 3:

U članu 78 stav 2 riječi: „položen pravosudni ispit“ brišu se.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 3:

Tokom javne rasprave, predstavnici lokalnih samouprava su ukazali na poteškoće u imenovanju glavnih administratora u manjim opštinama, koji ova odredba može proizvesti. Smatramo da je efikasno sprovođenje provjere sposobnosti, koja ne treba da počiva na shodnoj primjeni propisa koji uređuju provjeru sposobnosti državnih službenika i namještenika, prioritelnije u odnosu na uslov položenog pravosudnog ispita. Samim tim, profesionalizacija pozicije glavnog administratora treba da se temelji na transparentnoj provjeri sposobnosti, koju treba dalje razraditi kroz set podzakonskih akata koji će uvažiti specifičnosti upravljanja ljudskim resursima na lokalnom nivou, što trenutno nije slučaj.

PREDLOG 4:

Član 80 mijenja se i glasi:

„Glavni administrator razrješava se ako:

- dobije ocjenu ne zadovoljava;
- ako mu je konačnim rješenjem izrečena disciplinska mjera prestanak radnog odnosa;
- je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.“

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 4:

Razloge za razrješenje glavnog administratora treba precizirati na način da se vežu za ocjenjivanje i disciplinsku odgovornost. Jedino se na taj način postiže dalja profesionalizacija pozicije. U suprotnom, izloženost političkom uticaju, naročito u pogledu neprihvatanja izvještaja o radu, je izuzetno velika. Drugim riječima, sadašnje rješenje da se glavni administrator razrješava ako "ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove" ili zbog neprihvatanja godišnjeg izvještaja, bez kriterijuma na osnovu kojih se cijeni način na koji obavlja poslove, ostavlja prostor za arbitrarnost.

PREDLOG 5:

Član 86 mijenja se i glasi:

„Na razrješenje starješine organa odnosno službe, pomoćnika starješine organa odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta i menadžera shodno se primjenjuje član 80 ovog zakona.“

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 5:

U odnosu na ova rješenja, naš stav je isti kao i u odnosu na Član 80. Način razrješenja sa ovih pozicija treba definisati Zakonom, na način da se, između ostalog, veže i za disciplinsku odgovornost i ocjenjivanje. Takođe, usko je povezan sa kategorizacijom službeničkih mjesta, u okviru kojih nijedna od ovih pozicija nije prepoznata, čime se izbjegava njihova suštinska profesionalizacija.

PREDLOG 6:

Član 90 briše se.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 6:

Javni funkcioneri su definisani Zakonom o sprječavanju korupcije, a ovim Nacrtom zadržala se logika po kojoj se pojmovi lokalnih funkcionera i službenika međusobno isključuju, iako to nužno nije tako; za dalju profesionalizaciju, glavni administrator bi trebalo da bude dio službeničkog sistema.

PREDLOG 7:

Član 115 mijenja se i glasi:

„Na osnovu potpune i uredne dokumentacije koja je blagovremeno dostavljena, jedinica za upravljanje ljudskim resursima sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa.

Kandidat koji ispunjava uslove internog, odnosno javnog oglasa, podliježe provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, zavisno od kategorije radnih mjesta.

Provjera iz stava 2 ovog člana vrši se pisanim testiranjem i usmenim intervjuom i na drugi odgovarajući način, ocjenjivanjem znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, na osnovu propisanih kriterijuma.

Provjeru iz stava 2 ovog člana vrši komisija koju obrazuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima i čine je predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, predstavnik organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe koji je, po pravilu, rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjesta i stručno lice iz odgovarajuće oblasti rada.

Stručno lice iz stava 4 ovog člana određuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima sa liste stručnih lica koju utvrđuje organ uprave nadležan za upravljanje kadrovima (u daljem tekstu: Uprava za kadrove).

Opštine koje, usljed nedovoljnih ljudskih resursa, nijesu u mogućnosti da samostalno formiraju komisiju za sprovođenje provjere sposobnosti, dužne su da obezbijede formiranje komisije i sprovođenje provjere sposobnosti kroz međuopštinsku saradnju.

O provjeri iz stava 2 ovog člana, komisija iz stava 4 ovog člana sačinjava izvještaj.

Jedinica za upravljanje ljudskim resursima, u roku od tri dana od dana sačinjavanja izvještaja iz stava 7 ovog člana, utvrđuje listu za izbor kandidata i dostavlja je licu koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom koje je pokrenulo postupak za popunu radnog mjesta.

Bliži način provjere sposobnosti kandidata, sačinjavanja izvještaja o provjeri sposobnosti i sačinjavanja liste za izbor kandidata uređuje se podzakonskim aktom koji utvrđuje Vlada, nakon sprovedenih konsultacija sa lokalnim samoupravama i Zajednicom opština Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 7:

Ovaj član je ključni preduslov za uspostavljanje sistema zasluga u lokalnim samoupravama u Crnoj Gori, s obzirom na to da od kvaliteta provjere sposobnosti, formiranja liste za izbor i način izbora lokalnih službenika u najvećoj mjeri zavisi kvalitet rada i ukupni profesionalizam.

Međutim, kako je naglašeno u uvodnom dijelu, u stavu 8 člana 115 predviđa se da se na sprovođenje provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa, kriterijume i način ocjenjivanja, kao i utvrđivanje liste za izbor kandidata shodno primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Predviđeno je da provjeru sposobnosti vrši komisija koju obrazuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima i čine je predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, predstavnik organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe koji je, po pravilu, rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjesta i stručno lice iz odgovarajuće oblasti rada. Stručno lice odrediće se sa liste stručnjaka, koju će i za provjeru sposobnosti budućih državnih službenika, utvrditi Uprava za kadrove.

Iako se ovim odredbama preciziraju pojedini aspekti provjere sposobnosti, naš stav je da one suštinski neće riješiti problem nedostatka kapaciteta manjih opština da ove procedure sprovedu na transparentan i efikasan način, koji će garantovati da najbolji kandidati budu izabrani.

Najprije, postavlja se praktično pitanje o tome kako će stručnjaci, čiju listu utvrđuje Uprava za kadrove na centralnom nivou, učestvovati u provjeri sposobnosti u opštinama u kojima nemaju prebivalište, kako će se vršiti "raspodjela" stručnjaka u odnosu na vrstu oglašenog radnog mjesta i sl. Dodatno, ranije smo ukazali da se, s obzirom na to da je i na centralnom nivou, kod Uprave za kadrove, u proteklom periodu primijećen neodgovarajući odziv stručnjaka za učešće u komisijama za provjeru sposobnosti, sličan problem na lokalnom nivou preduprijedi sačinjavanjem liste stručnjaka za određene oblasti rada lokalnih samouprava, na osnovu zakonom utvrđenih minimalnih uslova (uključujući visoku stručnu spremu i iskustvo u oblasti rada), uz pomoć Zajednice opština, kako bi se obezbijedila nepristrasnost i nezavisnost stručnjaka.

PREDLOG 8:

U članu 116 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Po pravilu se vrši izbor najbolje ocijenjenog kandidata sa liste za izbor. Izuzetno, u slučaju da je više kandidata ostvarilo isti broj bodova tokom provjere sposobnosti, rukovodilac organizacione jedinice, odnosno starješina organa, ima diskreciono pravo da izabere kandidata.”

Dosadašnji st. 2,3 i 4 postaju st. 3,4 i 5.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 8:

Mogućnost izbora bilo kojeg kandidata sa liste za izbor daje preširoka diskreciona ovlašćenja rukovodionicima i obesmišljava se postupak provjere sposobnosti. Naime, da bi dosljedno bio implementiran princip zasluga, neophodno je da bude izabran kandidat koji ima najbolji rezultat na provjeri sposobnosti.

PREDLOG 9:

U članu 168 stav 1 tačka 5 riječi: „koje za to iskažu interes“ brišu se.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 9:

Tačka 5 ovog člana treba da se izmijeni na način što će se brisati riječi “koja za to iskažu interes”. Naime, ukoliko dokumenti nijesu dostupni javnosti, ne može se ni ikazati poseban interes za njima, pa ove riječi predstavljaju relativizovanje principa da planovi i program razvoja opštine, budžet i opštih akti, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, budu pristupačni svim građanima.

ZAKON O DRŽAVNOJ UPRAVI

PREDLOG 1:

U članu 97 st. 2 i 3 brišu se.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Uz nacrt zakona, na javnu raspravu se daju i nacrti podzakonskih akata čije donošenje će proizaći usvajanjem tog zakona.”

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 1:

U Zakonu o državnoj upravi treba brisati odredbe prema kojima nadležni organi nijesu obavezni da sprovedu javne rasprave kad se zakonom ili strategijom uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti i godišnjeg budžeta i u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima kao i kada se zakonom bitno drukčije ne uređuje neko pitanje. Ovakvo organičenje je nesvrishodno i neopravdano, i u velikoj mjeri uskraćuje građanima mogućnost da učestvuju u kreiranju javnih politika koji se direktno na njih primjenjuju. Obaveza objavljivanja nacrta podzakonskih akata uz nacрте zakona, neophodno je kako bi učesnici javne rasprave imali cjelovit uvid u način kako će pojedini društveni odnosi biti uređeni.

ZAKON O UPRAVNOJ INSPEKCIJI

PREDLOG 1:

U članu 12 poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koja glase:

“Ukoliko se vanredni inspeksijski pregled vrši po inicijativi organa, ustanova i subjekata iz člana 5 ovog zakona, kao i drugih pravnih i fizičkih lica, upravni inspektor postupa po vremenskom redosljedu prispjeća inicijativa.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, upravni inspektor je dužan da redovno obavještava podnosioca inicijative o preduzetim mjerama i radnjama po inicijativi, najmanje jednom u 60 dana.”

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 1:

Na predloženi način obezbijediće se efikasnije postupanje upravnih inspektora u vršenju inspeksijskog nadzora pokrenutog na osnovu podnesenih inicijativa. Pored toga, obezbijediće se veći stepen pravne zaštite podnosilaca inicijative, na način što upravni inspektor neće moći sam da određuje redosljed postupanja, već će biti dužan da postupa u skladu sa vremenom prispjeća inicijativa. Takođe, redovnim obavještavanjem podnosilaca inicijativa o preduzetim mjerama i radnjama, osiguraće se njihova aktivna participacija u cjelokupnom postupku inspeksijskog nadzora.

PREDLOG 2:

Poslije člana 14 dodati novi član koji glasi:

“Član 14a

Upravna inspekcija, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, sačinjava godišnji izvještaj o radu koji naročito sadrži:

- - broj i strukturu izvršenih inspekcijskih nadzora;
- - broj i strukturu izrečenih upravnih mjera;
- - opise utvrđenih nepravilnosti tokom inspekcijskih pregleda i informacije o tome da li su utvrđene nepravilnosti otklonjene u zakonskim rokovima,
- - podatke o žalbama na rješenja Upravne inspekcije i o odlukama Ministarstva javne uprave na izjavljene žalbe, po organu na koji se žalba odnosi;
- - osvrt na realizaciju godišnjeg Plana rada;
- - ocjenu stanja sa predlogom mjera za unaprijeđenje rada upravne inspekcije.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici organa državne uprave nadležnog za poslove uprave.”

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 2:

Uvođenjem obaveze sačinjavanja i objavljivanja godišnjeg rada upravne inspekcije, omogućiće se transparentnije i efikasnije praćenje njenog rada.

ZAKON O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA

PREDLOG 1:

U članu 12 stav 2 mijenja se i glasi:

“Informacije iz stava 1 tač. 8 i 9 ovog člana organ vlasti dužan je da objavljuje jednom mjesečno, a ostale informacije iz stava 1 u roku od 15 dana od dana njihovog sačinjavanja ili donošenja, odnosno usvajanja.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 1:

Kada je u pitanju objavljivanje informacija, kao što su spiskovi zaposlenih sa zvanjima i spiskovi javnih funkcionera sa zaradama, neophodno je preciziranje da se ovi spiskovi objavljuju na mjesečnom nivou. Ovo, prije svega, iz razloga što se radi o podacima koji su dinamični i promjenjivi, pa je neophodno njihovo redovno ažuriranje.

PREDLOG 2:

U članu 14 tačka 6 briše se.

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA 2:

Uvođenje ograničenja pristupa informacijama, ukoliko je riječ o poslovnoj ili poreskoj tajni negativno se odrazilo na transparentnost i odgovornost javne uprave, naročito u dijelu upravljanja javnim finansijama. Ove izmjene donijete su u maju 2017. godine bez obrazloženja, i direktno se kose sa strateškim opredjeljenjem ka većoj otvorenosti administracije i ka transparentnijem finansijskom izvještavanju. Davanjem mogućnosti organima vlasti da informacije proglase poreskom i poslovnom tajnom ugrožava se javni interes i pravo građana da znaju kako se raspoláže javnim novcem. Međunarodni standardi takođe ne prepoznaju “apsolutno pravo” ograničenja pristupa informacijama od strane organa vlasti ukoliko je riječ o poreskoj i poslovnoj tajni. Drugim riječima, mogućnost ograničenja pristupa nije data ukoliko postoji preovlađujući javni interes za slobodnim pristupom predmetnim informacijama.

O INSTITUTU ALTERNATIVA

Djelujemo kao think tank, odnosno istraživački centar, i u svom radu se bavimo oblastima dobrog upravljanja, transparentnosti i odgovornosti. Oblasti u kojima radimo i ostvarujemo uticaj strukturisane su okviru programa: javna uprava, odgovorne javne finansije, parlamentarni program i bezbjednost i odbrana. Na osnovu rada u okviru naših programa, bavimo se praćenjem procesa pregovora o članstvu u EU, uz aktivno učešće u radnim grupama za pregovaračka poglavlja 23 i 32. Naša posebna aktivnost je Škola javnih politika koju organizujemo od 2012. godine. IA je licenciran od strane Ministarstva nauke kao naučno-istraživački institut 2013. godine.

Projekat "Civilno društvo za dobru upravu: Da služi i zasluži!" finansiraju Evropska unija u okviru programa podrške razvoju organizacija civilnog društva i Balkanski fond za demokratiju (BTD), projekat Njemačkog Maršalovog fonda SAD (GMF). Projekat sprovode Institut alternativa, Bonum, Natura, Novi horizont i Centar za istraživačko novinarstvo. Cilj projekta je unapređenje praksi dobrog upravljanja u Crnoj Gori.